

будучых кіраўнікоў ансамбляў. Ім, а таксама і дырыжорам аркестра трэба набыць больш практычных ведаў і навыкаў, неабходных у іх прафесійнай падрыхтоўцы. У нас, на жаль, зараз назіраецца тэндэнцыя да павелічэння лекцыйных тэарэтычных курсаў. Студэнта сёння неабходна забяспечыць не толькі моцнай тэарэтычнай падрыхтоўкай, але і практычным засваеннем сваёй спецыяльнасці. Неабходны комплексны падыход да ўдасканалення вучэбнага працэсу, удасканалення прафесійнай падрыхтоўкі кіраўніка ансамбля народных інструментаў.

Акуліч У.А.,
канд.гіст.наук,
дацэнт

СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЬ "МЭНЕДЖЭР ІНФАРМАЦЫЙ БІЗНЕСУ І БІБЛІАТЭЧНАЙ СПРАВЫ"

1. Па меркаванню многіх прадстаўнікоў бібліятэчнай прафесіі, бібліятэчная справа знаходзіцца ў крызісным стане. Рэзка скарачаецца сетка бібліятэк, а з ёю і рабочыя месцы. У выпускнікоў нашага факультэта з'явіліся праблемы з размеркаваннем. Мы, выкладчыкі факультэта бібліятэчна-інфармацыйных сістэм, павінны забяспечыць іх будучыню. На наш погляд, адзін са шляхоў вырашэння гэтай праблемы – набыццё дадатковай прафесіі.

2. Рэспубліка Беларусь спрабуе перайсці да рынку. Бібліятэчная прафесія, дзякуючы сваёй разнастайнасці, добра прыстасавана да яго. Адным з напрамкаў сумяшчэння бібліятэчнай прафесіі з умовамі рынку, на наш погляд, з'яўляецца прафесія "мэнеджэр інфармацыйнага бізнесу і бібліятэчнай справы". Гэта арганізатар інфармацыйных працэсаў для разнастайных відаў дзейнасці, уцягнутых у вытворчасць тавараў і паслуг. Яе асновай з найбольш поўнай базай дадзеных з'яўляецца бібліятэка. Мы лічым магчымым аб'яднаць гэтыя паняцці ў працэсе набыцця прафесіі.

3. Мяркуем, што падрыхтоўка мэнеджэра інфармацыйнага бізнесу і бібліятэчнай справы павінна насіць двухступеньчаты характар. Першая ступень падрыхтоўкі - бібліятэчна-інфармацый-

ны каледж, дзе выпускнік атрымае разам з сярэдняй адукацыяй і спецыяльную. Другая ступень пачынаецца з III курса ўніверсітэта. Тут студэнт атрымае вышэйшую адукацыю з прысваеннем яму звання бакалаўра ці магістра.

4. Спецыяліст рыхтуецца для практычнай, бібліятэчна-інфармацыйнай і камерцыйнай, арганізацыйна-кіраўніцкай дзейнасці ў розных галінах народнай гаспадаркі, на ўнутраным і знешнім рынку Рэспублікі Беларусь.

Спецыяліст прызначаны для працы ў бібліятэках усіх тыпаў, бібліятэчна-інфармацыйных службах і рэкламных офісах, адрэсах маркетынгу, навукова-тэхнічнай і камерцыйнай інфармацыі, у сумесных малых прадпрыемствах, асацыяцыях, канцэрнах, холдынгах, акцыянерных аб'яднаннях, дамах продажу, біржах, дызайнавых кампаніях, вытворчых кааператывах, а таксама ў агенцтвах па збіранню дзелавой інфармацыі.

5. Спецыяліст можа працаваць у якасці: бібліяграф, спецыяліста па абслугоўванню карыстальнікаў, сакратара-рэферэнта, перакладчыка інфармацыі, маркетолога, аператара ЭВМ, спецыяліста па праблемах запытаў, спецыяліста службаў і арганізацый грамадскай думкі, спецыяліста ў сферы арганізацыі камерцыйнай і дзелавой інфармацыі, а таксама на іншых пасадах, якія маюць адносіны да бібліятэчнай, інфармацыйнай і камерцыйнай дзейнасці, да мэнеджмэнту, маркетынговых даследаванняў і інфармацыйнага бізнесу.

Спецыяліст павінен ведаць:

агульнаадукацыйныя дысцыпліны ў аб'ёме сярэдняй школы; замежныя мовы, літаратуру краін вывучаемых моў, краізнаўства; эканамічныя дысцыпліны, якія ўключаюць эканоміку рыначных адносін, маркетынг, мэнеджмент, арганізацыю малога бізнесу, асновы фінансавання, крэдытавання і бухгалтарскага ўліку, прававое афармленне камерцыйнай дзейнасці; асновы дысцыплін бібліятэчна-інфармацыйнага цыкла, якія ўключаюць дакументы як крыніцы інфармацыі; тэхналогію фармавання інфармацыйных фондаў, аналітыка-сінтэтычную апрацоўку інфармацыі, бібліятэчныя сістэмы: універсальную інфармацыю аб дакументах, інфармацыю ў галіне эканомікі, тэхнікі, сельскай гаспадаркі і вытворчасці, інфармацыйны пошук; практычнае выкарыстанне вылічальнай тэхнікі, аргтэхніку ў працы мэнеджэра, абслугоўванне карыстальнікаў інфармацыі; бібліятэчна-інфармацыйны мэнеджмент і марке-

тынг, арганізацыю сістэмы інфармацыі на прадпрыемстве і ва ўстанове; блок дысцыплін прававодства і прафесійнага іміджу, які можа ўключашь наступныя дысцыпліны: імідж дзелавага чалавека, прававодства, машынапіс, самамэнэджмент, псіхалогію дзелавага зносін і кіравання.

6. Мы мяркуем, што на Ш курс нашага ўніверсітэта прыдуць людзі, авалодаўшыя тэхналогіяй спецыяльнасці і здольныя да атрымання сур'ёзнай тэарэтычнай падрыхтоўкі па пазнанню навуковых метадаў дзейнасці.

Перад факультэтам бібліятэчна-інфармацыйных сістэм стаіць задача распрацоўкі новага вучэбнага плана па гэтай спецыяльнасці.

Амяльковіч Л.Р.,
ст.выкладчык

ПРЫЯРЫГЭТНЫЯ НАПРАМКІ ПА ЎДАСКАНАЛЕННЮ ВЫКЛАДАННЯ КУРСА "КРАЯЗНАЎЧАЯ БІБЛІЯГРАФІЯ"

Значэнне курса "Краязнаўчая бібліяграфія" ў сучасных умовах вызначаецца: 1) прыняццём новых задачамі развіцця рэгіёна (вобласці, раёна, горада) у яго сацыяльна-эканамічных, гістарычных, прыродна-экалагічных, нацыянальна-культурных аспектах; 2) ростам грамадскай цікавасці да краязнаўства і імкненнем бібліятэк падтрымаць і развіць гэтую цікавасць, найбольш поўна задаволіць краязнаўчыя патрэбы насельніцтва; 3) павышэннем ролі краязнаўчай бібліяграфічнай інфармацыі, расшырэннем сферы яе выкарыстання.

Каб дасягнуць трываласці навучання, развіцця пазнавальных здольнасцей студэнтаў, авалодаўня імі навыкамі арыентацыі ў розных інфармацыйных сітуацыях, патрэбна пастаяннае якаснае ўдасканаленне курса ў наступных напрамках: а) узбагачэнне зместу курса матэрыяламі аб нацыянальна-тэрытарыяльнай культуры, аб краязнаўчай дзейнасці ў рэспубліцы, накіраванай на выхаванне павагі да гісторыі, традыцый, абрадаў; б) сувязь з практыкай бібліятэчна-бібліяграфічнага краязнаўства; в) паляпшэнне інфармацыйнага забеспячэння курса; г) удасканаленне метадыкі і тэхналогіі выкладання.

З гэтай мэтай створана новая праграма па курсу, у якую ўведзены новыя тэмы, узмоцнены нацыянальны каларыт. Краязнаўчая дзейнасць бібліятэк заўсёды была звязана з нацыянальнымі каштоўнасцямі. Таму ў курсе "Краязнаўчая бібліяграфія" значнае месца адводзіцца вывучэнню краязнаўчага руху на Беларусі (дзейнасць музеяў, архіваў, ВНУ, а таксама грамадскіх і школьных арганізацый).

Цэнтральнае значэнне для краязнаўчай дзейнасці мае правільнае вызначэнне паняцця "край". У тэорыі краязнаўства яго вызначаюць як асобную частку тэрыторыі краіны (вобласць, раён, горад і інш.). Але ў нацыянальнай самасвядомасці беларусаў укаранілася думка, што Беларусь у цэлым – гэта край, хоць і суверэнная дзяржава. У курсе "Краязнаўчая бібліяграфія" шмат увагі надаецца правільнай трактоўцы гэтага пытання, выхаванню нацыянальнай самасвядомасці студэнтаў, гонару за сваю дзяржаву.

У выкладанні гістарычных тэм асобная ўвага звяртаецца на 20-я гады нашага стагоддзя, бо гэта быў вельмі цікавы перыяд у нацыянальным адраджэнні беларускага народа ў цэлым і краязнаўчым руху ў прыватнасці.

Як вядома, бібліятэкі рэалізуюць сваю краязнаўчую функцыю праз кніжныя фонды. З гэтай нагоды ў праграму курса ўключана новая тэма "Дакументальныя патокі па краязнаўству", згодна якой краязнаўчыя дакументы аналізуюцца па розных аспектах: мэтаваму прызначэнню, змястоўнай, аўтарскай, геаграфічнай прыметах. На лабараторных занятках студэнты працуюць з тэматычнымі планамі беларускіх ведавецтваў, каб самастойна выявіць плануемую да выдання краязнаўчую літаратуру.

Ліквідаваць разрыў паміж бібліяграфічнай і бібліятэчназнаўчай прафесійнай арыентацыяй дапаможа ўключэнне ў новы вучэбны план больш шырокага, комплекснага курса "Бібліятэчнае і бібліяграфічнае краязнаўства". Гэта дасць магчымасць, акрамя сістэматызаваных ведаў па тэорыі, гісторыі, метадыцы і арганізацыі краязнаўчай бібліяграфіі, атрымаць будучым спецыялістам неабходныя веды па камплектаванню, размяшчэнню і захаванню краязнаўчых фондаў у бібліятэках розных тыпаў, абслугоўванню чытачоў краязнаўчымі дакументамі і г.д.

Вядома, што асобныя практычныя заняткі больш эфектыўна прыводзіць у бібліятэках, бліжэй да рэальнай практыкі абслугоўвання чыта-